

VÄLJ DINA ORD

Att ord kan ha olika innebörd och väcka olika associationer i olika situationer är välbekant för de flesta. Det är heller inget nytt att ord kan vara olika lätta eller svåra att begripa. Men har du tänkt på vilka ord just du väljer? Borde du kanske välja annorlunda ibland?

Ord och uttryck har olika stilvärde i olika sammanhang. En del stilistiska markörer kan vara mycket medvetna val, men ibland är det klokt att stanna upp och reflektera lite. Kan det vara någon läsare som stängs ute om jag använder ord som *erhålla* och *påkalla*? Eller kan det reta någon att jag slänger in de lite mer talspråkliga orden *najs*, *nåt* och *dom* i mina texter? Och vad kan det få för konsekvenser om jag använder facktermer i information som riktar sig till allmänheten?

RÄTT ORD FÖR RÄTT MOTTAGARE

Som alltid är det viktigaste att anpassa sina ordval efter mottagaren. Facktermer är ofta precisa och kan vara mycket användbara om man vänder sig till en redan insatt målgrupp. Däremot är de inte alltid lika lyckade om man riktar sig till en bred allmänhet. Då är det kanske bättre att i enklare ordalag beskriva vad man menar, eller åtminstone noggrant förklara facktermen första gången den dyker upp i texten.

VARIATION ELLER KONSEKVEN?

Många har fått lära sig att man ska variera sitt ordval för att skapa en mer dynamisk och tilltalande text. Men ibland finns det faktiskt fördelar med att inte variera sig för mycket. I faktatexter eller instruerande texter kan det

vara förvirrande för läsaren om man använder olika ord för en och samma företeelse. Då är det bättre att vara konsekvent och hålla sig till ett enda uttryck. Det kanske inte alltid är så estetiskt tilltalande – men det skapar trygghet för läsaren.

KRÅNGLIGA ORD OCH SKRYTFENOR

En bra tumregel när man väljer ord är att inte krångla till det i onödan. De flesta vet nog att vissa uttryck generellt sett är svårare än andra. Varför till exempel skriva att det *föreligger* särskilda skäl när man kan skriva att det *finns* särskilda skäl? Och har du tänkt på att man ofta i onödan förlänger ord genom att till exempel skriva *lokalutrymme*, *målsättning* och *frågeställning* i stället för *lokal*, *mål* och *fråga*? ”Skrytfenor” brukar det fenomenet kallas.

Svarta listan är en ordlista som ges ut av Statsrådsberedningen. Den tar upp ord som ger ett stelt och kanslispråkligt intryck, och ger förslag på hur man med fördel kan skriva i stället. Här är några av våra favoriter:

SKRIV INTE:

Erlägga

Företa

Medtag

Månatligen

Utgå

SKRIV HELLRE:

Betala

Göra

Ta med

En gång per månad

Vi betalar ut; du får

Klarspråkskollen för iPhone

SPRÅKHJÄLP DIREKT I MOBILEN

I april släpps Klarspråkskollen för iPhone – Sveriges allra första klarspråksapp! Inom kort kommer du alltså att kunna få svar på alla dina språkfrågor direkt i mobilen, hur enkelt och smart som helst. Snart berättar vi mer – håll utkik!

